

Maksymilian Maciejewski, Krzysztof Piesiewicz, Krzysztof Krok

Kronika

Palestra 28/1(313), 91-102

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

*

W czasopiśmie „Zwierciadło” (nr 45 z dnia 10 listopada 1983 r.) opublikowano pt. *Im lepiej się znają, tym trudniej się rozwiąże* rozmowę z adw. Bohdanem Oziemskim (z Warszawy), poświęconą sprawom rozwodowym, ich przyczynom i trudnościom uzyskania sądowego orzeczenia rozwodowego.

Adw. B. Oziemski podzielił się swoimi spostrzeżeniami w tej materii w ramach swojej pracy zawodowej i na pytania dziennikarki Moniki Teresińskiej udzielił stosownych wyjaśnień. Jako generalne przyczyny rozwodów podano zbyt powierzchowną znajomość partnera w okresie przedmałżeńskim i zwykłą nieumiejętność oceny partnera w małżeństwie. „Mało kto (...) myśli o tym, że małżeństwo jest w istocie rzeczy spółką z jej wszystkimi wadami i zaletami — a niestety, bez ograniczonej odpowiedzialności (...)”

„Zdarza się (...), że rozsądny i uczciwy adwokat może i powinien w określonej sytuacji pełnić rolę mediatora (między skłóconymi małżonkami). (...) Adwokat (...) powinien być nie tylko doradcą prawnym klienta, ale także — w razie potrzeby — doradcą w szerszym sensie tego słowa. Wielu ludzi bowiem wcale — mimo deklaracji — nie chce się rozwodzić i podświadomie czeka na pomoc w rozwiązywaniu swych problemów. A zawsze łatwiej trafić do zespołu adwokackiego, których jest wiele, niż do poradni rodzinno-małżeńskiej, których niestety jest wciąż za mało.”

Na pytanie, jak doprowadzić do tego, by liczba rozwodów w naszym kraju się zmniejszyła, biorąc choćby pod uwagę, że rozwód jest złem społecznym, adw. B. Oziemski odpowiedział:

„Nie można w jednym zdaniu dać recepty na problem, na którym łamią sobie zęby całe pokolenia. Jedno jest pewne: powinni się pobierać ludzie do siebie podobni. Przysłowie mówi wprawdzie, że przeciwieństwa się przyciągają, ale jest to tylko przysłowie (...) wyjątki potwierdzają tę regułę.”

s.m.

KRONIKA

I. KRONIKA CENTRALNA

1.

Wizyty protokolarne

Prezes NRA adw. Maria Budzanowska złożyła szereg wizyt protokolarnych po Krajowym Zjeździe Adwokatury, przekazując zarazem informacje o treści powziętych przez Zjazd uchwał oraz wynikających z nich kierun-

ków działania samorządu adwokackiego:

1) w dniu 4 października 1983 r. — wraz z poprzednim wiceprezesem NRA adw. J. Biejątem i przewodniczącym WKR F. Sadurskim — Zastępcy Prze-

wodniczącego Rady Państwa prof. drowi Kazimierzowi Secomskiemu;

2) w dniu 6.X.1983 r. — podsekretarzowi stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych gen. Konradowi Straszewskiemu;

3) w dniu 8.X.1983 r. — kierownikowi Wydziału Administracyjnego w KC PZPR tow. Michałowi Atlasowi;

4) w dniu 10.X.1983 r. — podsekretarzowi stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Zdzisławowi Jędrzejczakowi.

W dniu 12 października 1983 r. odbyło się w Radzie Państwa spotkanie Prezesa NRA adw. Marii Budzanowskiej z Zastępcą Przewodniczącego Rady Państwa prof. drem Kazimierzem Secomskim, który przyjął informację o składzie osobowym Prezydium NRA i przekazał członkom nowego Prezydium NRA serdeczne gratulacje.

W dniu 20 października 1983 r. Prezes NRA adw. Maria Budzanowska przyjęta została w Belwederze przez

Przewodniczącego Rady Państwa prof. dra Henryka Jabłońskiego, któremu towarzyszył Zastępca Przewodniczącego Rady Państwa prof. Kazimierz Secomski. W czasie wizyty omówione zostały węzłowe problemy adwokatury i kierunki działania samorządu adwokackiego po Krajowym Zjeździe Adwokatury. Według poczynionych uzgodnień — po uchwaleniu programu kadencyjnego Prezydium NRA zostanie przyjęte przez Przewodniczącego Rady Państwa.

W dalszym toku wizyty Przewodniczący Rady Państwa podkreślał zarówno celowość działań zmierzających do podniesienia społecznej oceny pracy adwokata, jak i potrzebę instytucjonalnego współdziałania z organami wymiaru sprawiedliwości w zakresie stosowania prawa. Zwrócił też uwagę na potrzebę oceny przez organa samorządu skuteczności pomocy prawnej świadczonej przez adwokatów.

2.

Udział prezesa NRA w konferencji na temat konsultacji i negocjacji społecznych

W zorganizowanej w dniu 14 listopada 1983 r. przez Instytut Podstawowych Problemów Marksizmu i Leninizmu przy KC PZPR konferencji na temat konsultacji i negocjacji społecznych oraz referendum wzięła również udział Prezes NRA adw. Maria Budzanowska, która zabrała głos w dyskusji

podczas tej konferencji. W wypowiedzi swej poparła potrzebę wprowadzenia instytucji referendum oraz zapewnienia warunków konsultacji i dyskusji publicznej, zagwarantowanych obywatelowi jako jego konstytucyjne prawo.

3.

Dyplom ZSMP dla Naczelnej Rady Adwokackiej

Prezes NRA adw. Maria Budzanowska przyjęła wraz z wiceprezesem NRA adw. Jerzym Biejątem w dniu 5 listopada 1983 r. przedstawiciela Zarządu Głównego Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, który wręczył

Prezesowi NRA dyplom przyznany Naczelnej Radzie Adwokackiej za jej udział w ruchu społeczno-prawnym — z okazji XXV-lecia działalności Ośrodków Społeczno-Prawnych ZSMP.

4.

Wręczenie nagrody za najlepszą publikację o roli adwokatury

W dniu 13 grudnia 1983 r. nastąpiło wręczenie przez prezesa NRA adw. Marię Budzanowską nagrody NRA za całokształt działalności publicystycznej o roli adwokatury w okresie ubiegłych lat adw. Karolowi Pędowskiemu.

Nagroda ta została przyznana przez Prezydium NRA na wniosek jury pod przewodnictwem członka NRA adw. dra R. Łyczynka.

Nagroda została ufundowana w wysokości 10 000 złotych.

5.

Dalsze zezwolenia na wykonywanie przez adwokatów zawodu indywidualnie

Decyzjami Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 listopada 1983 r. zostały wydane podane niżej zezwolenia na wykonywanie zawodu przez adwokatów w indywidualnych kancelariach ze względu na konieczność zapewnienia ludności obsługi prawnej:

1) na wniosek Okręgowej Rady Adwokackiej w Bydgoszczy — adw. drowi Bronisławowi Kochowi z siedzibą w Nakle nad Notecią (ok. 30 tys. mieszkańców; brak w tej miejscowości siedziby Sądu i zespołu adwokackiego);

2) na wniosek Okręgowej Rady Adwokackiej w Krakowie — adw. Władysławowi Kubikowi z siedzibą w Mu-

szynie (jest ona siedzibą Sądu Rejonowego, ale brak tam zespołu adwokackiego); poprzednio udzielono już zezwolenia innemu adwokatowi na wykonywanie w tej miejscowości zawodu indywidualnie;

3) na wniosek Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu — adw. Konradowi Cieślińskiemu z siedzibą w Górze Śląskiej (dotychczas istniał w tej miejscowości Punkt Konsultacyjny Zespołu Adwokackiego w Rawiczu).

Zezwolenia zostały wydane wymienionym wyżej adwokatom z mocą do dnia 31 grudnia 1984 r.

6.

Nominacje profesorskie w dziedzinie nauk prawnych

W dniu 26 listopada 1983 r. Przewodniczący Rady Państwa prof. Henryk Jabłoński dokonał uroczystego wręczenia w Belwederze kilkudziesięciu pracownikom naukowym nominacji profesorskich, które m.in. w dziedzinie

nauk prawnych otrzymali:

— tytuł profesora nadzwyczajnego: Cezary Kosikowski z Uniwersytetu Łódzkiego i Stanisław Russocki z Uniwersytetu Warszawskiego.

s.m.

II. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH**Izba radomska**

Sprawozdanie ze Zgromadzenia Izby Adwokackiej w Radomiu W dniu 10 września

1983 r. odbyło się w Radomiu Zgromadzenie Wojewódzkiej Izby Adwokackiej, pierwsze pod rządami nowego prawa o

adwokaturze posiedzenie tego organu samorządowego. Wzięli w nim udział czynni zawodowo adwokaci, a nadto delegaci reprezentujący adwokatów wykonujących zawód radcy prawnego i adwokatów-emerytów. Swoją obecnością zaszczytili obrady przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej, organów wymiaru sprawiedliwości i prokuratury oraz partii i stronnictw politycznych stopnia wojewódzkiego.

Zgromadzeniu przewodniczył adw. Tomasz Majewski, jego zastępcą zaś wybrano adw. Władysława Iwaszczykiewicza.

Przed przystąpieniem do merytorycznych obrad adw. Witold Bayer w imieniu Prezydium NRA przekazał zebranyom pozdrowienia i życzył im owocnych obrad. Mówca wskazał na istotę i wagę zadań, które ma do spełnienia adwokatura. Credo, które powinno przyświecać każdemu adwokatowi w jego pracy zawodowej, ujął w słowa: „Praca — Ojczyzna — Honor”.

Po wypełnieniu przez Zgromadzenie pierwszych punktów porządku dziennego, mających charakter organizacyjny, głos zabrał dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Radomiu adw. Jerzy Skorzyński. W swym referacie, zawierającym sprawozdanie za okres kadencji, poruszył wiele istotnych zagadnień natury zarówno ogólnej, nurtujących całą społeczność adwokacką, jak i dotyczących głównie adwokatury radomskiej. Wskazał na społeczno-polityczną i prawną specyfikę okresu sprawozdawczego, tj. lat 1981—1983, implikującą rozmiar i charakter zadań stojących przed adwokatami. Nawiązując do wydarzeń czerwieca 1976 r. i regulacji prawnej wprowadzonej przez stan wojenny, podniósł, że uczyniły one pracę adwokata szczególnie trudną i odpowiedzialną.

Oceniając postawę adwokatów występujących w procesach tych okre-

sów, podkreślił rzeczowość i rzetelność ich wystąpień, które zmierzały do osiągnięcia rzeczy możliwych na tle realiów politycznych każdej sprawy. Odnowa życia społeczno-politycznego kraju leży wyłącznie w gestii naszego Narodu, a drogą ku niej wiodącą może być tylko dialog i rzeczywiste porozumienie społeczne. Na tej drodze nie powinno być miejsca dla działań ekstremalnych, awanturnictwa w żadnej z dziedzin aktywności ludzkiej.

W dalszym ciągu przemówienia dziekan adw. Jerzy Skorzyński przeszedł do omówienia aktualnych problemów pracy zawodowej adwokatów. Wymiar ogólny zawierała powszechna w środowisku radomskim krytyka art. 19 ust. 1 pkt 3 prawa o adwokaturze, określającego wiek emerytalny na 70 lat. Zdaniem mówcy przepis ten pobawia wielu wybitnych przedstawicieli palestry możliwości praktyki zawodowej mimo braku ku temu jakichkolwiek przeciwwskazań natury psychofizycznej. Tak subtelna kwestia, jaką jest ocena dalszej przydatności do wykonywania zawodu adwokata, powinna mieć inne uregulowanie, umożliwiające konkretno-indywidualną analizę predyspozycji poszczególnych osób do dalszego pełnienia obowiązków. W każdym razie należałoby umożliwić adwokatom-emerytom zawieranie z kierownikami zespołów adwokackich umów zlecenia na zastępstwa substytucyjne.

Kolejna część referatu dziekana poświęcona została zagadnieniom związanym z warunkami wykonywania zawodu, warunkami socjalno-bytowymi adwokatów Izby Radomskiej, osiągniętym na tym polu w minionej kadencji postępom, tudzież występującym w dalszym ciągu niedogodnościom. Do tych ostatnich należy głównie zaliczyć zwiększające się koszty świadczenia na rzecz ZUS-u, powodujące spadek realnych wynagrodzeń adwokatów, a w konsekwencji pauperyzację zawodu.

Odzwierciedlenie w sprawozdaniu znalazła również polityka kadrowa ustępującej Rady Adwokackiej, system rekrutacji oraz sprawa szkolenia aplikantów adwokackich. Podkreślono także otwartość adwokatury radomskiej na wszelkie formy pracy społecznej, dążność do integracji zawodów prawniczych, przeciwstawianie się tendencjom izolacyjnym w łonie ZPP. Jako prawidłowe w zasadzie oceniono stosunki z władzami politycznymi, sądownictwem i prokuraturą sześcibła wojewódzkiego, jakkolwiek zasygnalizowane wyżej tendencje występowały również na terenie Izby radomskiej.

Sprawozdanie swe zakończył dziekan wyrazami podziękowania pod adresem wszystkich tych Kolegów i pracowników administracyjnych, którzy pomagali samorządowi adwokackiemu w wypełnianiu trudnych jego obowiązków.

Następnie głos zabrał przewodniczący Komisji Rewizyjnej adw. Hieronim Rolla, składając Zgromadzeniu sprawozdanie dotyczące działalności gospodarczo-finansowej Rady w kończącej się kadencji. W konkluzji wniósł o udzielenie ustępującej Radzie absolutorium.

Przystąpiono potem do dyskusji nad przedstawionymi sprawozdaniami. Mówcy wysoko ocenili pracę ustępującej Rady Adwokackiej, podkreślali jej prawidłową współpracę z zespołami adwokackimi w załatwianiu ich istotnych spraw, a także problemów indywidualnych. Wiele głosów w dyskusji przytaczało konkretne przykłady efektywnych działań Rady Adwokackiej zmierzających do poprawy warunków pracy i socjalno-bytowych adwokatów Izby radomskiej. Wyrażono nadzieję, iż nowo wybrane władze samorządowe będą kontynuować dotychczasową linię postępowania ustępujących osób w organach statutowych. Żywy oddźwięk

w dyskusji znalazła kwestia zatrudniania adwokatów, którzy ukończyli 70 lat życia. Zdecydowane poparcie uzyskało stanowisko zaprezentowane w referacie dziekana J. Skorzyńskiego. Podkreślono przy tym, że wyrażone tam wnioski są postulatami *de lege ferenda*, nie mają zaś charakteru niedopuszczalnej, sprzecznej z treścią art. 19 ust. 1 pkt 3 prawa o adwokaturze wykładni cytowanego przepisu. Ponadto dyskutanci postulowali dalsze zacieśnianie kontaktów Rady Adwokackiej z zespołami, zwłaszcza przy podejmowaniu dotyczących ich uchwał. Wskazano także na konieczność dążenia do minimalizacji kosztów, które stanowią poważne obciążenie budżetu. Poczynania te mają przeciwdziałać postępującemu ubożeniu korporacji adwokackiej.

W kwestii przyjmowania aplikantów adwokackich postulowano uchwalenie regulaminu konkretyzującego kryteria, jakim powinien odpowiadać kandydat. Mając na uwadze ograniczone możliwości wnikliwego poznania osób, które ubiegają się o przyjęcie na aplikację bezpośrednio po studiach, podnoszono, że preferować należy osoby mające ukończoną aplikację sądową lub prokuratorską. W czasie ich odbywania istnieją bowiem warunki do poznania przydatności tych osób do wykonywania zawodu adwokata.

Po zamknięciu dyskusji Zgromadzenie przegłosowało wniosek o udzielenie ustępującej Radzie Adwokackiej absolutorium, po czym przystąpiono do wyborów. W ich wyniku **organy samorządu adwokackiego** Izby radomskiej ukształtowały się w następujących składach osobowych:

I. Dziekanem Okręgowej Rady Adwokackiej w Radomiu wybrany został ponownie adw. **Jerzy Skorzyński**, a jej członkami adw. adw.: **Wacław Błoński**, **Tomasz Majewski**, **Ge-**

rard Dec, Jan Brudnicki, Zbigniew Orzeł, Stanisław Witold Kaweckie, natomiast zastępcami członków zostali: adw. Małgorzata Markowska i adw. Tadeusz Badowski.

II. Prezesem Sądu Dyscyplinarnego wybrany został adw. **Edward Kobza**, a jego członkami zostali adw. adw.: Zofia Abramowicz, Stanisław Rudnicki, Krzysztof Lisowski, Ireneusz Buba, Janusz Proniewicz, Stanisław Jankowski, Krystyna Sierzputowska i Jadwiga Warchoń-Wróbel, zastępcami zaś członków wybrano adw. adw.: Henryka Fortunę, Feliksa Sałacińskiego i Krzysztofa Michalkiewicza.

III. Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej wybrano adw. **Hieronima Rolę**, a jej członkami adw. adw.: Zbigniewa Strusa, Danutę Pomorską, Włodzimierza Kaczmarka i Stanisława Osiadacza. Zastępców członków nie wybierano.

Na **delegatów** na Krajowy Zjazd Adwokatury zostali wybrani adw. adw.: Błoński Wacław, Cengel Antoni, Majewski Tomasz, Orzeł Zbigniew, Skorzyński Jerzy, Strus Zbigniew.

W imieniu obradującej Komisji Wniosków jej przewodniczący przedstawił projekt uchwały Zgromadzenia.

Po wprowadzeniu drobnych poprawek w zakresie regulaminu funduszu pośmiertnego Zgromadzenie przegłosowało przedstawiony projekt.

W preambule uchwała Zgromadzenia Adwokatów Izby radomskiej stwierdza, że aktualna sytuacja w PRL wymaga wzmoczenia ze strony adwokatury wysiłków w kierunku przestrzegania praworządności, respektowania praw obywatelskich, przyczyniania się do osiągnięcia pełnej samorządności zawodowej i rozstrzygnięcia spornych problemów w drodze dialogu społecznego.

Merytoryczne postanowienia uchwały dotyczą następujących zagadnień:

1. przyjęcia bilansu Rady Adwokac-

kiej za lata 1981—1982, wysokości składek na potrzeby Izby, preliminarza budżetowego na rok 1983,

- 4 zmian w Regulaminie Funduszu Społecznego członków Izby Adwokackiej, w szczególności dotyczących podwyższenia wysokości: wpisowego, dopuszczalnej pożyczki i zapomogi bezwrotnej, odprawy pośmiertno-emerytalnej i regulaminu jej wypłacania,
- 5 planu rozmieszczenia zespołów adwokackich, adwokatów i aplikantów adwokackich na rok 1983, przewidywanego na terenie Izby 8 zespołów adwokackich, 67 członków zespołów w Izbie radomskiej oraz 6 aplikantów adwokackich.

W zakresie zmian legislacyjnych dotyczących prawa o adwokaturze uchwała postuluje:

1. zniesienie granicy wieku określającego przynależność do zespołów adwokackich (art. 19 ust. 1 pkt 3),
2. w razie niepodzielenia przez właściwe władze poglądu ujętego w pkt 1 — umożliwienie adwokatowi kończącemu 70 rok życia i zachowującym pełną zdolność do pracy wykonywania w formie szczątkowej zawodu przez wprowadzenie przepisu upoważniającego ich do zawierania z kierownictwem zespołów umów zlecenia na zastępstwa substytucyjne w konkretnych sprawach (bez możliwości przyjmowania spraw).

Wniosek ten może być uregulowany w drodze regulaminu.

Postulowana forma współpracy stanowić ma legalne źródło pomocy finansowej dla adwokatów-emerytów, a przede wszystkim zapobiegnie eliminacji wartościowych ludzi z adwokatury, wesprze ich moralnie, a z drugiej strony będzie stanowić dużą pomoc dla zespołów.

Z mocy uchwały nowo wybrana Rada zobligowana została do:

— opracowania, uchwalenia i stosowania instrukcji przyjmowania kandy-

- datów na aplikację adwokacką, która pozwoliłaby na wszechstronną ocenę przydatności zgłaszających się kandydatów,
- systematycznego odbywania narad i odpraw samorządu Izby z udziałem kierowników zespołów adwokackich i aktywu terenowego,
 - wystąpienia z przegłosowanym uprzednio przez Zgromadzenia wnioskiem o przyznanie dziekanowi Ra-

dy adw. Jerzemu Skorzyńskiemu Złotej Odznaki za zasługi dla Adwokatury.

Uchwała wyraża podziękowanie ustępującej Radzie Adwokackiej za trud i starania przy organizowaniu Rady Adwokackiej w Radomiu i budowaniu jej prestiżu w korporacji i społeczności radomskiej.

adw. Krzysztof Krok

Izba warszawska

1. Zgromadzenie Izby Adwokackiej w Warszawie. Obrady Zgromadzenia odbyły się w dniach 3—4.IX.1983 r. w Audytorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego. Otworzył je dziekan Rady Adwokackiej adw. M. Dubois. Otwierając obrady dziekan Rady zaznaczył, że jest to pierwsze Zgromadzenie pod rządem nowej ustawy—Prawo o adwokaturze oraz że od przebiegu tegoż Zgromadzenia mogą zależeć losy środowiska. Dlatego wezwał wszystkich delegatów do przestrzegania tego, by obrady poświęcone były zagadnieniom programowym, podstawowym, a nie trzeciorzędnym.

Na obrady, oprócz członków Izby w liczbie 426 adwokatów, przybyli goście: prezes NRA prof. dr hab. K. Buchała, wiceprezes NRA adw. M. Budzanowska, przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości naczelnik J. Kiełbowski, przedstawiciel Wojew. Komitetu ZSL S. Wójcik, przedstawiciel Wojew. Komitetu SD wiceprzewodniczący A. Bondarewski, prezes Sądu Wojewódzkiego w Warszawie J. Wleczorek, zastępca Prokuratora Wojewódzkiego Prokuratury Wojskowej w Warszawie L. Kwiatkowski oraz dziekani Izby adwokackich: bydgoskiej, białostockiej, katowickiej, krakowskiej, łódzkiej, poznańskiej, rzeszowskiej i wrocławskiej.

Na propozycję dziekana zgromadzenia wybrali na przewodniczącego Zgro-

madzenia adw. Stanisława Sniechórskiego, na wiceprzewodniczącego adw. Ryszarda Sicińskiego, a na sekretarza adw. Andrzeja Trypensa.

Sprawozdanie Okręgowej Rady Adwokackiej złożył dziekan adw. M. Dubois, który w swoim wystąpieniu m.in. powiedział: „Przeżyliśmy niełatwe miesiące i lata. Upłyne sporo czasu, nim wszystko wróci do odpowiedniej równowagi. Nie jest tajemnicą, że w społeczeństwie powstały poważne różnicowania, głębokie podziały (...). Wydaje mi się, że udało się tego uniknąć warszawskiej adwokaturze. Nie znaczy to, że nie ma między nami różnic zdań, poglądów i stanowisk (...). Ale silniejsze zawsze okazywało się to, co nas łączy, a nie dzieli. Myślę, że tym, co nas łączy w sensie ogólnospołecznym, jest patriotyzm adwokatury i umiłowanie Ojczyzny, w sensie zaś zawodowym te zadania, które stawia przed nami art. 1 prawa o adwokaturze, tj. świadczenie pomocy prawnej i współdziałanie w ochronie praw oraz wolności obywatelskich (...). Musimy czuwać, aby nowe prawo o adwokaturze było prawidłowo realizowane. Musimy umacniać autorytet adwokatury polskiej (...). Od naszej mądrości, cierpliwości, rozsądku, realizmu a jednocześnie pryncypialności zależy bardzo wiele (...). Pamiętajmy, że wszyscy mu-

simy czuć się odpowiedzialni za nasze środowisko.”

Po wystąpieniu dziekana Rady sprawozdanie złożył przewodniczący Sądu adw. W. Antoniewski, a następnie sprawozdanie złożył także przewodniczący Komisji Rewizyjnej adw. S. Parys.

W dyskusji udział wzięło kilkunastu mówców. Otworzył ją przewodniczący Samorządu Radców Prawnych mgr Andrzej Kalwas, podkreślając w swym przemówieniu potrzebę współpracy samorządu radców prawnych i samorządu adwokatury.

Drugim mówcą był adw. Zdzisław Krzemiński. W wystąpieniu swoim mówca szeroko nawiązał do historii palestry polskiej. Mówił o dużych stratach, jakie środowisko adwokackie poniosło w II wojnie światowej, bo aż 57% ogółu członków palestry. Jest to najlepszy dowód, że nie tylko potrafimy mówić o Ojczyźnie, ale za nią cierpieć i ginąć. Nawiązując do nowego prawa o adwokaturze, przypomniał słowa adw. L. Domańskiego, który stwierdził, że „należy strzec się ludzi, dla których wybór do samorządu jest tylko szczeblem w karierze politycznej, a nie najwyższym zaszczytem i godnością”.

Następnym mówcą był adw. Zbigniew Czernski, który wyraził pogląd, że Rada Adwokacka w Warszawie dała w minionym trudnym okresie dowód dużej roztropności i mądrości. Przypomniał, że 1/5 składu Izby to adwokacki, którzy nie przekroczyli 40 roku życia, i że trzeba wciągnąć młodych kolegów do pracy samorządowej. Omawiając art. 19 pkt 1 ust. 3 ustawy—Prawo o adwokaturze, podniósł fakt, że przepis ten nie ma odpowiednika w żadnym ustawodawstwie. Podkreślił też, że nie ma on żadnego uzasadnienia i znajduje się w sprzeczności z art. 19 Konstytucji PRL stanowiącym o tym, że praca jest prawem każdego człowieka.

Po wystąpieniu adw. Czernskiego

zgłoszono kandydaturę na dziekana Rady Adwokackiej. Kandydaturę adw. M. Dubois zgłosił adw. W. Ferfet. Była to jedyna zgłoszona kandydatura. Adw. M. Dubois przyjął kandydaturę oświadczając jednocześnie, że nie zamierza kandydować do Prezydium NRA.

Następnie zgłoszono kandydatów na stanowisko prezesa Sądu Dyscyplinarnego, mianowicie adw. Stanisława Śniechórskiego i adw. Jerzego Malinowskiego. Na stanowisko przewodniczącego Komisji Rewizyjnej zgłoszono kandydaturę adw. Ryszarda Sicińskiego.

Po zgłoszeniu powyższych kandydatów, zabrał głos w dalszej części dyskusji adw. Wojciech Toczyski. Podkreślił on, że mimo emocji i napięć nie doszło do podziału środowiska. Jest to niewątpliwie wynikiem pracy kierownictwa adwokatury.

Kolejnym mówcą był dziekan Rady Adwokackiej w Krakowie adw. Stanisław Warcholik, który wyraził słowa uznania dla uczestników Zgromadzenia, życzył owocnych obrad i podkreślił konieczność utrzymania ścisłej współpracy między poszczególnymi Radami.

W imieniu Koła Emerytów i Rencistów głos zabrał adw. Mieczysław Drozdowicz. Mówca krytycznie ocenił treść art. 19 ust. 1 pkt 3, a kończąc swe wystąpienie ponowił wniosek o utworzenie „Domu adwokata rencisty i emeryta”.

Kolejnym mówcą był adw. Karol Pędowski, który wysoko ocenił sprawozdanie przedstawione przez ustępującego dziekana Rady. Następnie zabrał głos adw. Mieczysław Malczewski, który zajął się głównie art. 19 ust. 1 pkt 3 prawa o adwokaturze.

Po zarządzonej przerwie dyskusji zebrani udzielili Radzie Adwokackiej absolutorium za lata 1981—1983, a ponadto dokonano aktu głosowania na dziekana, przewodniczącego Sądu Dys-

cyplinarnego i przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.

Po wznowieniu dyskusji głos zabrał adw. Władysław Pociąg. Wyraził on uznanie dla Rady minionej, trudnej kadencji. Zastanawiając się nad „dziś” adwokatury, zaapelował do zebranych, by w swej pracy kierowali się roztropnością, która to cnota — jego zdaniem — jest obecnie adwokatom w ich pracy najbardziej potrzebna.

Adw. Józef Korabiński, zabierając głos, podkreślił wagę i potrzebę pracy społecznej adwokatów.

Dalszym mówcą był adw. Piotr Andrzejewski. W wystąpieniu swoim odwołał się on do wypowiedzi prof. Reykowskiego, członka PRON-u, zamieszczonej w tygodniku „Tu i Teraz”, a zawierającej ocenę NSZZ „Solidarność”. Wyraził podziękowanie Radzie Adwokackiej za jej działalność i postawę zwłaszcza w okresie stanu wojennego, stwierdził też, że był to przykład godzenia rzeczywistości ze służbą społeczną. Kończąc swoje wystąpienie postulował, aby „pozór roztropności nie był parawanem asekurantyzmu i bezczynności”.

Ostatnim dyskutantem był adw. Władysław Siła-Nowicki. Mówca krytycznie ocenił rozwiązanie ustawy, które stawia granicę 70 lat przy wykonywaniu zawodu. Podniósł, że rozstano się z doświadczonymi adwokatami w sposób po prostu niekulturalny. Wyraził dumę z działalności adwokatów jako społeczności.

Następnie przewodniczący Komisji Skrutacyjnej adw. M. Karyłowski ogłosił wyniki wyborów. Podał więc, że 358 delegatów głosowało na adw. Macieja Dubois — przy 29 głosach przeciw i 1 głosie wstrzymującym się — tym samym więc adw. **Maciej Dubois** wybrany został dziekanem Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie. Na prezesa Sądu Dyscyplinarnego wybrano adw. **Stanisława Śniechórskiego**, a na przewod-

niczącego Komisji Rewizyjnej — adw. **Ryszarda Sicińskiego**.

Następnie toczyła się dyskusja dotycząca problemów finansowych. W wyniku głosowania (po przeprowadzonej żywej dyskusji) przyjęto uchwałę o pobieraniu od adwokatów emerytów i rencistów, których zaopatrzenie emerytalne przekracza 10.000 złotych, składki w wysokości 100 zł. Następnie przegłosowano składkę od radców prawnych. Uchwalono, iż od radcy prawnego wpisanego na listę adwokatów przed 1.IX.1983 r. składka wynosi 250 zł, a dla wpisanych po tej dacie — 3% miesięcznego dochodu.

Następnego dnia (4.IX.1983 r.) wznowiono obrady wystąpieniem prezesa NRA prof. K. Buchały. Mówca zajął się ustawą—Prawo o adwokaturze na tle porównawczym w stosunku do innych rozwiązań normatywnych w tym w szczególności ustawodawstwa w tej mierze w RFN. Następnie prof. Buchała ustosunkował się do szeregu głosów w dyskusji.

Po tym wystąpieniu zgromadzenie przystąpiło do zgłaszania kandydatów do Okręgowej Rady Adwokackiej i kandydatów na delegatów na Zjazd Adwokatów. Po odbyciu aktu wyborczego przystąpiono do obliczenia wyniku wyborów.

Następnie adw. Zdzisław Krzemieński, przewodniczący Komisji Wnioskowej, przedstawił wyniki prac Komisji i odczytał wnioski. Wnioski te Zgromadzenie przyjęło większością głosów.

W wyniku dokonanych przez Komisję Skrutacyjną obliczeń ustalono, że do Okręgowej Rady Adwokackiej wybrani zostali następujący adwokaci: Witold Antoniewski, Witold Ferfet, Przemysław Helsztyński, Aleksander Kiwerski, Andrzej Konopka, Wojciech Krajewski, Zdzisław Krzemieński, Jacek Kulisiewicz, Kazimierz Łojewski, Jerzy Malinowski, Hanna Nowodworska-

-Grohman, Andrzej Rościszewski, Władysław Siła-Nowicki, Anna Sobocińska-Lorenc, a na zastępców członków Okręgowej Rady Adwokackiej wybrano adwokatów: Wiesława Szczepińskiego, Henryka Pielińskiego, Bohdana Hryniewicza i Krzysztofa Piesiewicza. Wybrano potem Sąd Dyscyplinarny oraz Komisję Rewizyjną.

Wybrano także 67 delegatów na Zjazd Adwokatury. Są to następujący adwokaci: Zofia Adamowicz, Piotr Andrzejewski, Witold Antoniewski, Jerzy Biejał, Andrzej Bąkowski, Piotr Borowski, Maciej Bednarkiewicz, Jan Ciećwierz, Zbigniew Czerski, Maria Chabłowska, Andrzej Chechliński, Jan Czerwiakowski, Janusz M. Dąbrowski, Maciej Dubois, Witold Ferfet, Leszek Frączak, Ziemisław Gintowt, Andrzej Garbiński, Wojciech Gronkiewicz, Jadwiga Gorzkowska, Przemysław Helsztyński, Bohdan Hryniewicz, Czesław Jaworski, Józef Kuczyński, Zdzisław Krzemiński, Elżbieta Kumaniecka, Aleksander Kiwerski, Andrzej Kozanecki, Maria Koziółkiewicz, Jacek Kulisiewicz, Andrzej W. Konopka, Wojciech Krajewski, Marian Kilkowski, Przemysław Kłosiewicz, Kazimierz Łojewski, Lesław Myczkowski, Ewa Milewska, Jerzy Malinowski, Waclaw Michałowski, Hanna Nowodworska-Grohman, Bohdan Oziemski, Jan Olszewski, Halina Piekarska, Karol Pędowski, Krzysztof Piesiewicz, Ewa Pruchniewicz, Władysław Pocię, Jan Pietrusiński, Henryk Pieliński, Julita Peda, Jadwiga Rutkowska, Andrzej Rościszewski, Stanisław Rymar, Zygmunt Rajski, Zofia Sierpińska-Dubois, Władysław Siła-Nowicki, Ryszard Siciński, Anna Sobocińska-Lorenc, Andrzej Szostak, Wiesław Szczepiński, Stanisław Śniechórski, Andrzej Trypens, Wojciech Toczyński, Maria Tarnowska, Edward Wende, Zdzisław Węgliński, Jerzy Woźniak.

Obrazy Zgromadzenia Izby zakończyły się 4.IX.1983 r. o godz. 23.30.

2. Na pierwszym posiedzeniu w dniu 9.IX.1983 r. Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie ukonstytuowała się następująco: wicedziekan — adw. Jerzy Malinowski, wicedziekan — adw. Andrzej Rościszewski, skarbnik — adw. Wojciech Krajewski, sekretarz — adw. Andrzej Konopka, rzecznik dyscyplinarny — adw. Witold Ferfet.

Na posiedzeniu w dniu 13.X.1983 r. Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie, w związku z wyborem dotychczasowych członków Rady: adw. W. Ferfeta na stanowisko prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, adw. Kazimierza Łojewskiego na stanowisko wiceprezesa NRA i adw. W. Siła-Nowickiego na stanowisko członka NRA — stwierdziła, że w ich miejsce wchodzi 3 zastępcy członków Rady Adwokackiej według podanej wyżej kolejności.

3. W dniu 10.IX.1983 r. w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej zainaugurowano uroczyste rok szkoleniowy aplikantów. Rok szkoleniowy otworzył dziekan Rady adw. M. Dubois. Wykład inauguracyjny wygłosił adw. Zdzisław Krzemiński na temat: Rola adwokatów w historii Polski.

Rozpoczęła także praktykę w sądach najmłodsza grupa aplikantów, którzy zgodnie z nowym prawem o adwokaturze szkolić się będą przez rok w sądach i prokuraturach.

4. W dniach 7—9 października 1983 r. odbyło się w Grzegorzewicach sympozjum zorganizowane przez Komisję doskonalenia zawodowego Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie, dotyczące przeglądu orzecznictwa oraz zmian w przepisach podatkowych.

5. W dniu 15.XI.1983 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez Koło Obrońców Wojskowych w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej z przedstawicielami Wojskowego Wymiaru Sprawiedliwości. W spotkaniu uczestniczyli m.in. prezes Izby Wojskowej Sądu Najwyższego gen. bryg. Kazimierz Lipiński oraz szef Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego płk Władysław Monarcha. W czasie spotkania głos zabrali: gen. K. Lipiński, dziekan Rady Adwokackiej adw. M. Dubois oraz przewodniczący Koła Obrońców Wojskowych adw. A. Kru-

szka. W czasie wystąpień podkreślano dobrą współpracę między obrońcami a wojskowym wymiarem sprawiedliwości.

6. W dniach 17 i 18 grudnia 1983 r. Okręgowa Rada Adwokacka zorganizowała spotkanie z kierownikami zespołów i wizytatorami Izby. W toku spotkania dokonano analizy nowych przepisów wykonawczych do nowego prawa o adwokaturze oraz omówiono aktualne problemy Izby.

adw. Krzysztof Piesiewicz

Izba wrocławska

Wspomnienie o adwokacie Edwar-
dzie Olszewskim. Dnia 30.IX.
1983 r. zmarł w Oleśnicy adw. Ed-
ward Olszewski, były członek Zespołu
Adwokackiego w Oleśnicy. Urodził się
14 grudnia 1906 r. w Szepietówce powia-
tu zasławskiego (ZSRR), w rodzinie
kolejarskiej. W okresie Rewolucji Paź-
dziernikowej przeniósł się wraz z mat-
ką do Warszawy. Tutaj w dniu 14
czerwca 1925 r. zdał maturę w Gim-
nazjum im. Wojciecha Górskiego, a na-
stępnie rozpoczął studia na Wydziale
Prawa Uniwersytetu Warszawskiego.
Studia ukończył w 1929 r., uzyskując
tytuł magistra praw. Ze względu na
trudne warunki materialne zarówno w
czasie nauki w gimnazjum, jak i w
toku studiów uniwersyteckich dorabiał
na utrzymanie korepetycjami oraz sta-
tystowaniem w Operze Warszawskiej.
Po studiach pracował jako referendarz
do 1932 r. w Ministerstwie Reform Rol-
nych i jednocześnie odbywał bezpłat-
nie od dnia 14 lutego 1930 r. aplikację
sądową w Sądzie Grodzkim w Warsza-
wie. Po egzaminie sędziowskim w dniu
28 października 1932 r., skierowany zo-
stał do Sądu Grodzkiego w Pułtusku
i tam był czynny do 14 listopada 1936 r.

W okresie pracy sądowej odznaczał się dobrą znajomością prawa i orzecznictwa, szeroką działalnością społeczną i kulturalną. Był znakomitym mówcą. W uznaniu tych cech Minister Sprawiedliwości w listopadzie 1936 r. skierował go na stanowisko wiceprokuratora do Lwowa. Na tym stanowisku pracował do II wojny światowej, przy czym wobec szerokiej znajomości prawa karnego, wielkiej inteligencji i dobrej znajomości literatury często występował jako oskarżyciel publiczny w procesach politycznych. W okresie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie i pracował jako robotnik tartaczny, kelner, sprzedawca. Jednocześnie pełnił funkcję łącznika w działalności podziemnej. Dwukrotnie Niemcy aresztowali go, jednakże szczęśliwym zbiegiem okoliczności udało mu się zbiec z transportu.

Bezpośrednio po wyzwoleniu zgłosił się do dyspozycji Ministerstwa Sprawiedliwości i w 1945 r. skierowany został do Brzegu na stanowisku pełniącego obowiązki prokuratora Sądu Okręgowego w Brzegu. Decyzją Ministra z dnia 31 sierpnia 1948 r. przeniesiony został w stan spoczynku.

Uchwałą z dnia 4 września 1948 r. Rada Adwokacka we Wrocławiu wpisała go na listę adwokatów z siedzibą w Oleśnicy i w dniu 15 września 1948 r. rozpoczął praktykę adwokacką. W referencjach udzielonych kandydatowi do wpisu na listę prokurator Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu Gajewski, wiceprokurator Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu Czownicki oraz adwokat Edward Strumpf z Wrocławia prawie jednocześnie stwierdzili, że kandydat jest bardzo bystrym i zdolnym pracownikiem, dobrym mówcą, człowiekiem o dużym doświadczeniu życiowym i dużej kulturze osobistej, bardzo pracowity, o wysokich kwalifikacjach etycznych, w wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych odznaczał się zawsze głęboką sumiennością i nieprzeciętną gorliwością oraz nieskazitelnym charakterem. Jako autor tych wspomnień i zarazem adwokat w Oleśnicy od lipca 1947 r. potwierdzam w całości te referencje.

Od 1 czerwca 1953 r. zmarły był członkiem Zespołu Adwokackiego Nr 1 w Oleśnicy, będąc w nim zatrudniony do 30 kwietnia 1977 r. W okresie tym był przez 12 lat kierownikiem Zespołu. Od 1958 r. był członkiem Zespołu wizytatorów przy Radzie Adwokackiej we Wrocławiu, w lipcu zaś 1973 r. Naczelna Rada Adwokacka zatwierdziła kandydaturę adw. Olszewskiego na członka Wojewódzkiego Zespołu Wizytatorów. Rada Adwokacka we Wrocławiu w dniu 15 kwietnia 1974 r. uchwaliła wyrazić adw. Edwardowi Olszewskiemu serdeczne podziękowanie za wzorową i wieloletnią pracę w Zespole oraz za ofiarną i wysoko ocenioną przez Radę Adwokacką działalność w samorządzie adwokackim.

Obok pracy zawodowej adw. E. Olszewski zawsze brał aktywny udział w życiu społecznym, kulturalnym i towarzyskim. Już jako student pracował w organizacjach studenckich. Jako prokurator w Brzegu założył Towarzystwo Miłośników Kultury i Sztuki oraz

zorganizował istniejącą do dziś Szkołę Muzyczną w Brzegu. Był kuratorem tej szkoły. Od 1946 r. był członkiem Zrzeszenia Prawników Demokratów, następnie Zrzeszenia Prawników Polskich, prezesem TPPR w Brzegu i Oleśnicy, od 1960 r. społecznym inspektorem Ruchu Drogowego, a już po przejściu na emeryturę — przewodniczącym Społecznej Komisji Pojednawczej w Oleśnicy.

W uznaniu zasług kol. Olszewskiego Krajowa Rada Narodowa nadała Mu w 1946 r. Złoty Krzyż Zasługi, następnie otrzymał on Odznakę 1000-lecia, Złotą Odznakę Zasłużonego dla Dolnego Śląska oraz w 1982 r. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz szereg dyplomów.

Z retrospektywy czasu podnieść jeszcze należy, że wysoce krzywdzące było orzeczenie z 2 października 1951 r. o skreśleniu adw. E. Olszewskiego z listy adwokatów z powodu pracy przed wojną na stanowisku wiceprokuratora, czyli „w aparacie ucisku”, oraz z powodu niesłusznego zarzutu komercyjnego wykonywania zawodu i konfliktowości. Krzywdę tę naprawiło orzeczenie Komisji Weryfikacyjnej z dnia 16 kwietnia 1953 r., uchylające poprzednie orzeczenie. Fakt ten głęboko przeżył adw. E. Olszewski, przy czym dopiero od 1 czerwca 1953 r. mógł wstąpić do naszego Zespołu.

W pracy Zespołu był bardzo cennym członkiem, doskonałym organizatorem, służącym zawsze radą i pomocą szczególnie w sprawach karnych, poświęcającym niejedno popołudnie sprawom Zespołu.

Szczątki adw. E. Olszewskiego spoczęły 4.X.1983 r. na cmentarzu Komunalnym w Oleśnicy, a pamięć Jego szczupłej, charakterystycznej postaci, odznaczającej się ogromną pracowitością, pozostanie na zawsze w pamięci Koleżanek i Kolegów oraz Sądu i Prokuratury.

adw. Maksymilian Maciejewski